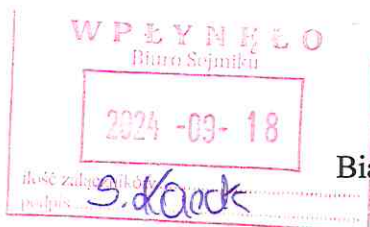

Marszałek

Województwa Podlaskiego

Białystok, dnia 17 września 2024 r.

BSWP-I.0003.15.2024.MN

Pan

Stanisław Derehajło

Radny Województwa Podlaskiego

za pośrednictwem

Pana

Cezarego Cieślukowskiego

Przewodniczącego

Sejmiku Województwa Podlaskiego

W odpowiedzi na interpelację złożoną do Biura Sejmiku Województwa Podlaskiego w dniu 03.09.2024 r., dotyczącą działań z zakresu prowadzenia prac badawczych i naukowych realizowanych przez Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie przedkładam informacje:

1) Zakres badań i projektów naukowych:

Jakie konkretne badania naukowe oraz projekty badawcze są obecnie realizowane przez Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej? Jakie obszary kultury ludowej są w szczególności objęte tymi badaniami?

W Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej obecnie realizowane są badania dotyczące tematyki:

DYREKTOR

Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Michałowska
Agata Michałowska

17.09.2024

-wyposażenie domów wiejskich południowo-wschodniej Białostoczczyzny – efektem pracy będzie przygotowanie wystawy stałej w chałupie z Makówki w rozwijającym się sektorze budownictwa wschodnio-podlaskiego oraz przygotowanie artykułu do Rocznika PMKL pt. *Skrzynie sarkofagowe na Podlasiu. Przyczynek do badań nad skrzyniami sarkofagowymi w Polsce*,

-krzyże cmentarne na Podlasiu – praca nad przygotowaniem wystawy czasowej na rok 2025 oraz artykułu do rocznika PMKL *Podlaskie krzyże cmentarne*,

-haft na koszuli – praca badawcza nad obiektami muzealnymi oraz literaturą i archiwaliami do artykułu do Rocznika PMKL pt. *Haftowane koszule w zbiorach PMKL*,

-druki fabryczne w domach wiejskich - praca badawcza nad obiektami muzealnymi oraz literaturą i archiwaliami do artykułu do Rocznika PMKL pt. *Patroni wiejskich domów. Druki fabryczne w kolekcji PMKL*,

-sitarstwo w powiecie sokólskim- praca badawcza nad obiektami muzealnymi oraz literaturą i archiwaliami do artykułu do Rocznika PMKL *Produkcja sit i przetaków w Janowszczyźnie, Podkamionce i Lipinie w gm. Sokółka*,

-obrzędowość doroczna – tradycje zapustne i zielonoświątkowe – nagrania i wywiady terenowe oraz organizacja prezentacji otwartych dla gości PMKL,

-nabożeństwa majowe – nagrania audio-wideo w miesiącach majowych w miejscowościach Białostoczczyzny. Dokumentacja fotograficzna nabożeństw, wywiady terenowe – działania prowadzone od 2023 r.,

-obrzędowość rodzinna - praca nad przygotowaniem wystawy czasowej na rok 2025 oraz katalogiem do wystawy – praca nad zbiorami muzealnymi, archiwaliami i literaturą,

-stroje tradycyjne województwa podlaskiego – uzupełnienia i praca nad zwartą formą zeszytów informacyjno-edukacyjnych dotyczących poszczególnych strojów regionu.

Ponadto w bieżącym roku PMKL rozpoczęło realizację projektu dotyczącego organizacji konferencji naukowej pod hasłem „Cyfrowe i ekologiczne innowacje w edukacji muzealnej”, działanie dofinansowane ze środków KPO MKiDN.

2) Współpraca z instytucjami naukowymi:

Czy Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej współpracuje z innymi instytucjami naukowymi, takimi jak uniwersytety czy instytuty badawcze, w zakresie realizacji projektów badawczych? Jeśli tak, proszę o podanie szczegółów dotyczących tej współpracy.

Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej na przestrzeni lat podejmowało działania z wieloma różnymi podmiotami, zarówno z lokalnymi instytucjami kultury, innymi muzeami, placówkami oświatowymi, agendami rządowymi oraz samorządowymi, jak również z ośrodkami zagranicznymi (np. Instytut Polski w Pekinie, anglojęzyczny kanał Telewizji Polskiej Polandin.com, Polish Institute w Londynie). W całym spektrum podejmowanych działań, mieściła się także współpraca związana z realizacją procesów badawczych.

ROK	NAZWA INSTYTUCJI	ZAKRES WSPÓŁPRACY
2019	Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie, Muzeum Etnograficzne w Krakowie, Muzeum Etnograficzne w Toruniu	Kwerendy w zbiorach na potrzeby realizacji projektu dofinansowanego w ramach środków MKiDN pn. „Ukryte-krajka w domu i muzeum” .

2020	<p>Muzeum Ziemi Sokólskiej</p> <p>Polskie Stowarzyszenie Inwentaryzatorów Muzealnych</p> <p>Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu</p> <p>Muzeum Pamięci Sybiru</p>	<p>Współpraca w ramach organizacji wystawy <i>Jakub Smolski. Wiejski fotograf z Łuki.</i></p> <p>Współpraca związana z przygotowaniem szkolenia z zakresu podstawowych zadań inwentaryzatora pt. <i>Przemieszczanie zbiorów muzealnych.</i></p> <p>Współpraca związana z wymianą słowników terminologicznych (nazewnictwo zabytków etnograficznych) oraz wymiana informacji na temat oznakowania zabytków.</p> <p>Współpraca związana z przygotowaniem szkolenia z zakresu podstawowych zadań inwentaryzatora pt. <i>Przemieszczanie zbiorów muzealnych.</i></p>
2021	<p>Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie, Muzeum Etnograficzne w Łodzi, Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu, Muzeum Podlaskie w Białymstoku, Muzeum Narodowe w Lublinie, Izba Regionalna w Zambrowie</p> <p>Muzeum Nadwiślańskie</p>	<p>Współpraca przy realizacji publikacji naukowej "Tradycyjne stroje województwa podlaskiego. Część I".</p> <p>Kwerenda w kierunku fotografii obróbki włókien.</p>

2022	Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie, Muzeum Etnograficzne w Łodzi, Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu, Muzeum Podlaskie w Białymstoku, Muzeum Narodowe w Lublinie, Izba Regionalna w Zambrowie	Współpraca przy realizacji publikacji naukowej "Tradycyjne stroje województwa podlaskiego. Część I".
2023	kwerendy w zbiorach Miejskiego-Gminnego Kultury w Lipsku	Kwerendy w zbiorach na potrzeby realizacji publikacji „Tradycyjne stroje województwa podlaskiego cz. 2” (aut. E. piskorz-Branekova i A. Pluta).
01.01.2024 do 30.06.2024	kwerendy w zbiorach prywatnych Związek Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej Polskie Stowarzyszenie Inwentaryzatorów Muzealnych	Kwerendy w zbiorach na potrzeby realizacji publikacji „Tradycyjne stroje województwa podlaskiego cz. 2” (aut. E. piskorz-Branekova i A. Pluta). Współpraca przy współorganizacji konferencji naukowej "Ród-rodzina-wspólnota jako element przekazu dziedzictwa kulturowego Tatarów" w ramach XXVI "Letniej Akademii Wiedzy o Tatarach". Udział w pracach Zarządu stowarzyszenia.

3) Publikacje i wyniki badań:

Jakie publikacje, raporty lub inne opracowania powstały w wyniku prowadzonych badań? W jaki sposób wyniki tych badań są udostępniane społeczeństwu i wykorzystywane w działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej muzeum ?

Badania prowadzone w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej finalizowane są w różnorodny sposób. Część z tych procesów zakończona zostaje ekspozycją stałą lub czasową, odczytem na konferencjach, publikacją monograficzną lub artykułem w pozycjach naukowych lub popularyzatorskich, jak również opracowaniami zleconymi przez organizatora lub wykonanymi na prośbę podmiotów zewnętrznych. Części z tych działań towarzyszą przedsięwzięcia edukacyjne.

ROK	POZOSTAŁE PUBLIKACJE, ARTYKUŁY, OPRACOWANIA I ODCZYTY NA KONFERENCJACH
2019	<p>-P. Sianko, konferencja naukowa „Prolog. V Dni Kultury i Piśmiennictwa Słowiańskiego”, tytuł referatu: „Zachodnia granica Podlasia do Unii Lubelskiej”</p> <p>-A. Pluta, konferencja Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego i Muzeum Okręgowe w Rzeszowie „Rekonstrukcje strojów ludowych a manifestowanie przynależności regionalnej, tytuł referatu: „Krajka w stroju ludowym”</p> <p>-K.M. Wiśniewski, konferencja w Muzeum Rolnictwa im. ks. K. Kluka w Ciechanowcu „Słoma, trzcina i wiklina”, tytuł referatu: „O kładzeniu strzech w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej”</p> <p>-Konferencja Letnia Akademia wiedzy o Tatarach Polskich “Tatarskie biografie. Indywidualne losy - ich wpływ na budowanie i podtrzymywanie tożsamości grupy”współorganizowana przez PMKL i Związek Tatarów Rzeczypospolitej Polskiej</p>
2020	<p>-Aleksandra Pluta artykuł do rocznika „Dziedzictwo Kulturowe Wsi” nr 3 „Agroturystyka na podlaskiej wsi – geneza, rozkwit i stabilizacja – na przykładzie 25 lat działalności Podlaskiego Stowarzyszenia Agroturystycznego</p> <p>-Aleksandra Pluta: art. Do 50. Numeru Atlasu Strojów Ludowych „Krajki-tkane pasy z Sokólszczyzny i terenów przygranicznych jako zapomniany element stroju ludowego”</p> <p>-Przemysław Sianko - opinia etnograficzna na potrzeby rejestracji produktu na Liście produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju i Wsi - zaguby.</p>

2021	<p>-Hubert Czochański opinia etnograficzna na potrzeby rejestracji produktu na Liście produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju i Wsi - karp knyszyński.</p> <p>-Aleksandra Pluta - opinia etnograficzna na potrzeby rejestracji produktu na Liście produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju i Wsi - knysza.</p> <p>-Aleksandra Pluta - opinia etnograficzna na potrzeby rejestracji produktu na Liście produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju i Wsi - kisiel owsiany.</p> <p>-Aleksandra Pluta - opinia etnograficzna na potrzeby rejestracji produktu na Liście produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju i Wsi - busłowe łąpy.</p> <p>-Aleksandra Pluta - opinia etnograficzna dotycząca stroju tradycyjnego z wybranych regionów województwa: opinia dla KGW Strabella - Moja Mała Ojczyzna z gminy Wyszki.</p>
2022	<p>-Czasopismo Rocznik Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej, t.1. Architektura sakralna.</p> <p>-Aleksandra Pluta, <i>Stereotypy w myśleniu o stroju ludowym regionu. Strój ludowy w krajobrazie kulturowym województwa podlaskiego</i> podczas VIII Konferencja Sekcji Stroju Ludowego Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Wilamowicach <i>Strój w pamięci - pamięć o stroju - badania nad ubiorem z perspektywy Memory Studies.</i></p> <p>-Hubert Czochański - opinia etnograficzna na potrzeby rejestracji produktu na Liście produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju i Wsi - kiełbasa biebrzańska.</p> <p>-Hubert Czochański - opinia etnograficzna na potrzeby rejestracji produktu na Liście produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju i Wsi - tołkanica.</p> <p>-Wojciech Kowalczyk - opinia etnograficzna na potrzeby rejestracji produktu na Liście produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju i Wsi - podlaskie hańuszki.</p> <p>-Przemysław Sianko - opinia etnograficzna na temat budynku z miejscowości Lachowo gm. Kolno, na potrzeby sporządzenia wniosku do Podlaskiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku o wpis obiektu do rejestru zabytków.</p>

- Monika Janiel, *Założenia i powstanie przysiółka drobnoszlacheckiego w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej*, konferencja online pt. *Tradycyjne wiejskie budownictwo mieszkalne. Nowe życie starych domów*, Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej, 1 grudnia 2023 r.
- Aleksandra Pluta, *Haft w strojach tradycyjnych województwa podlaskiego w świetle zbiorów muzeów, izb regionalnych i kolekcji prywatnych*, konferencja Sekcji Stroju Ludowego PTL w Toruniu pt. „Hafty i wyszycia ludowe”. Referat pt., 29-30 czerwca 2023 r.
- Artur Gawęł, *Cztery pory roku w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej*, Wasilków 2023
- Rocznik PMKL*, pod red. Urszula Szymak-Waśkiewicz, Monika Siemieniuk, *Przemysł ludowy*, Wasilków 2023
- Przemysław Sianko, *Tradycyjny przemysł drzewny na Podlasiu*, [w:] *Rocznik PMKL*
- Wojciech Kowalczuk, *Ośrodek domowego przemysłu drzewnego na zachodnim skraju Puszczy Knyszyńskiej*, [w:] *Rocznik PMKL*
- Wojciech Kowalczuk, *Szlak Rękodziela Ludowego Województwa Podlaskiego (1992-2023). Historia powstania, rezultaty i perspektywy*, [w:] *Rocznik PMKL*
- Hubert Czochoński - opinia etnograficzna na potrzeby rejestracji produktu na Liście produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju i Wsi - świeżonka.
- Monika Janiel - opinia etnograficzna na potrzeby rejestracji produktu na Liście produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju i Wsi - oładzie drożdżowe.
- Aleksandra Pluta - opinia etnograficzna na potrzeby rejestracji produktu na Liście produktów Tradycyjnych Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju i Wsi - herbata z łodyg.
- Wojciech Kowalczuk, *30-lecie szlaku Rękodziela Ludowego Województwa Podlaskiego*, [w:] *Twórczość Ludowa*, Lublin 2023
- Wojciech Kowalczuk, *Nasze perebory z sunduka i szafy*, Dubicze Cerkiewne 2023
- Aleksandra Pluta, *Tkanina wielonicielnicowa radziuszka z terenów północno-wschodniej Polski*, [w:] *Radziuszka. Wzory i technika*, Warszawa 2023

2024 do 30.06.2024	<p>-Wojciech Kowalczuk, <i>Kurtyna Kobiet</i>, [w:] „Twórczość Ludowa”, Lublin 2024</p> <p>-Wojciech Kowalczuk, <i>Tradycje pisankarskie w północno-wschodniej Polsce</i>, [w:] „Pisanka polska, Gorzów Wielkopolski 2024</p> <p>-Aleksandra Pluta, konferencja Sekcji Stroju Ludowego PTL w Lidzbarku Warmińskim „Tkanina w stroju ludowym”, tytuł referatu: „Samodziałowe spódnice ze zbiorów Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej – przykład tkanin wielonicielnicowych”</p> <p>-Wojciech Kowalczuk, konferencja Sekcji Stroju Ludowego PTL w Lidzbarku Warmińskim „Tkanina w stroju ludowym”, tytuł referatu: Badania nad tkaniną dwuosnowową w Litwie, Białorusi i Rosji</p> <p>-Małgorzata Przybyszewska, seminarium „Nabywanie, ewidencjonowanie, inwentaryzacja kontrolna, deakcesja zbiorów” współorganizowane przez Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku i Polskie Stowarzyszenie Inwentaryzatorów Muzealnych, referat prowadzony wraz z Główną Inwentaryzator Muzeum Narodowego w Poznaniu Agnieszkę Krzyżanowską na temat ewidencji zbiorów</p> <p>-Aleksandra Pluta - opinie etnograficzne dotyczące stroju tradycyjnego z wybranych regionów województwa: opinia dla zespołu ludowego przy Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku, opinia dot. wykonania strojów dla zespołu “Małe Podlasie” z Siemiatycz, opinia etnograficzna dla ludowego zespołu dziecięcego “Łoszaki” z Wasilkowa, opinia etnograficzna dla zespołu śpiewaczego z Borkowa.</p>
--------------------	--

4) Plany na przyszłość:

Jakie są plany Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej w zakresie przyszłych badań naukowych? Czy przewiduje się rozwinięcie lub rozszerzenie dotychczasowych działań badawczych?

W zakresie działalności badawczej pracowników Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej warto podkreślić, iż jest ona związana z pracą z obiektami zabytkowymi. To najczęściej, muzealium jest przyczynkiem do rozważań teoretycznych, poszukiwań naukowych. Na rok 2025

zaplanowano realizację wystaw stałych i czasowych, druk publikacji popularnonaukowych i naukowych.

Wystawa stała:

W domu z końca XIX wieku pochodzącego z miejscowości Makówka gm. Narew, powstanie ekspozycja wnętrz mieszkalnych z wyposażeniem nawiązującym do dziewiętnastowiecznych domów wiejskich z terenu południowo-wschodniej Białostoczczyzny. Wystawa zostanie przygotowana przez pracownika Działu Etnografii.

Ekspozycje czasowe zaplanowane w roku 2025:

Pierwsza wystawa pt. Kowalski krzyż cmentarny na Podlasiu, ma na celu prezentację kolekcji krzyży kowalskich kutych pochodzących z terenu województwa podlaskiego, znajdujących się w zbiorach PMKL. Wystawa zostanie zorganizowana w salach wystawowych dworu z Bobry Wielkiej w miesiącach kwiecień-lipiec 2025 r. przez pracownika Działu Etnografii. Wystawa jest efektem wieloletnich działań badawczych Autora.

Kolejna ekspozycja czasowa planowana na 2025 r. pt. Od świtu do zmierzchu – obrzędowość rodzinna, będzie dotyczyła obrzędów i tradycji rodzinnych, które zostaną zilustrowane muzealiami. Podniesiony zostanie temat kluczowych momentów obrzędowego „przejścia” w kulturze ludowej tj.: chrztu (narodziny, dzieciństwo, dorastanie), ślubu (narzeczeństwo, wesele, małżeństwo, złożenie własnej rodziny), pogrzebu (starość, śmierć). Wystawa zostanie zorganizowana w salach wystawowych dworu z Bobry Wielkiej w miesiącach sierpień - listopad 2025 r. przez pracowników Działu Etnografii. Wystawie będzie towarzyszył katalog. Obecnie trwają kwerendy w zbiorach oraz biblioteczne.

Ponadto zaplanowana jest ekspozycja czasowa, organizowana we współpracy z Muzeum Miasta Gdańska pt. Prof. Waław Tomaszewski – architekt. Autorką wystawy będzie Ewa Maria Wolańska. Planowana wystawa jest wynikiem badań nad dorobkiem zawodowym architekta Waława Tomaszewskiego, jednego z przedwojennych właścicieli dworu z Bobry Wielkiej znajdującego się w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej. Wystawa miałaby na celu przedstawienie nie tylko architektonicznych osiągnięć architekta, ale również jego osoby i jego historii. Życie i praca Waława Tomaszewskiego przypadła w trzech okresach historycznych. Były to: Europa przed upadkiem mocarstw, II Rzeczpospolita i okres powojenny. To okresy

ogromnych przełomów politycznych i kulturowych w Europie, co oczywiście znajduje odzwierciedlenie w twórczości architektonicznej Tomaszewskiego. Miejsce: dwór z Bobry Wielkiej (sala kominkowa) i część plenerowa na terenie wokół dworu. Wystawa zaplanowana jest na miesiące maj-wrzesień 2025 r., współpraca pracownik Działu Etnografii.

W ramach działalności naukowo-badawczej pracowników własnych: zaplanowano projekt badawczy dotyczący opracowania tkanin oraz różnorodnych form tkanin zdobień związanych ze strojem tradycyjnym (haft, koronka, dziewiarstwo) docelowo w formie publikacji – kompendium na bazie zbiorów PMKL oraz innych instytucji muzealnych, kulturalnych i zbiorów prywatnych (współpraca między innymi z Elżbietą Piskorz-Branekową, Podlaskim Instytutem Kultury, Muzeum Okręgowym w Suwałkach), działania badawcze dotyczą również wyjazdów i dokumentacji terenowej. Za realizację odpowiedzialny będzie pracownik Działu Etnografii. Ponadto będą kontynuowane badania terenowe dotyczące kutych krzyży cmentarnych, w efekcie których powstanie wystawa czasowa oraz artykuł naukowy do czasopisma muzealnego.

W ramach działalności naukowo-badawczej niezwykle istotne są publikacje naukowe i popularnonaukowe związane ze statutową działalnością Muzeum oraz organizacja konferencji naukowych. Na rok 2025 zaplanowano szereg wydawnictw, m.in.:

1. Ancipiuk K., Katalog makatek ze zbiorów PMKL (tytuł roboczy) “Katalog zbiorów haftowanych i malowanych makatek z kolekcji muzealnej PMKL”.
2. Janiel, M., Szymak-Waśkiewicz U., Pluta A., “Od świtu do zmierzchu – obrzędowość rodzinna. Katalog wystawy czasowej”. (Dział Etnografii).
3. Kowalczuk. W., “Sztuka ludowa Podlasia. Katalog wystawy stałej. Katalog zbiorów sztuki ludowej z kolekcji muzealnej PMKL”. (Dział Etnografii).
4. Kowalczuk. W., “Tkanina dwuosnowowa. Katalog zbiorów tkaniny dwuosnowowej z kolekcji muzealnej PMKL”. (Dział Etnografii).
5. Wydawnictwo popularnonaukowe: Pluta A., “Zeszyt stroju ludowego: okolice Białegostoku”, broszurowe wydawnictwo – kompendium informacji na temat strojów regionalnych z krótkim opisem, wykrojem i zdjęciami.
6. Wydawnictwo popularnonaukowe: Pluta A., “Zeszyt stroju ludowego: okolice Bielska i Hajnówki” kompendium informacji na temat strojów regionalnych z krótkim opisem, wykrojem i zdjęciami – skład, druk wydawnictwa (Dział Etnografii).

7. Czasopismo, "Rocznik Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej", t. 3 na rok 2024 dotyczące budownictwa drewnianego, a także zawierające artykuły naukowe pracowników PMKL tj.: M. Janiel "Założenia i powstanie przysiółka drobnoszlacheckiego w PMKL"; W. Kowalczyk "Skrzynie sarkofagowe na Podlasiu. Przyczynek do badań nad skrzyniami sarkofagowymi w Polsce" oraz "Produkcja sit i przetaków w Janowszczyźnie, Podkamionce i Lipinie w gm. Sokółka"; A. Pluta "Haftowane koszule w zbiorach PMKL", U. Szymak-Waśkiewicz "Patroni wiejskich domów. Druki fabryczne w kolekcji PMKL"; H. Czochański "Podlaskie krzyże cmentarne".

8. Czasopismo, "Rocznik Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej", t. 4, planowany druk w roku 2025, wydanie artykułów naukowych pracowników PMKL. To będzie już 4. tom recenzowanego czasopisma. (Dział Etnografii).

W planie merytorycznym jest również kolejna edycja konferencji muzealnej związanej z budownictwem ludowym, realizowanej w systemie on-line, skierowanej do etnografów, ekspertów budownictwa drewnianego, a także edukatorów, marketingowców i specjalistów ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych. Konferencja jest planowana na październik 2025 r. jednodniowo, w formie on-line. Referaty pokonferencyjne planuje się opublikować w wydawnictwie własnym PMKL w 2026 r. Dział Etnografii.

Największym wyzwaniem, które stoi przed Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej jest translokacja drewnianego kościoła z Seroczyna (gm. Sterdyń) z ok. 1779 r. Budynek architektury sakralnej znajdujący się w rejestrze konserwatora zabytków, został wpisany do księgi muzealiów nieruchomości w budowie w roku 2019. Natomiast do 2022 roku trwały prace związane z formalnym przekazaniem obiektu do Muzeum. Następnie przeprowadzono wstępne badania konserwatorskie, dendrochronologiczne i architektoniczno-budowlane. Pracownicy PMKL wciąż poszukują informacji dotyczących historii zabytku, wiąże się to z pogłębieniem wiedzy z literatury, wywiadami terenowymi prowadzonymi w miejscowości Seroczyn i okolicach oraz kwerend w Archiwum Diecezjalnym w Drohiczyne.

Rozwinięcie i rozszerzenie działań badawczych pracowników Muzeum będzie odbywało się między innymi poprzez organizację wystaw stałych i czasowych dotyczących tematów tj. krzyże kowalskie, wnętrza domów wiejskich, tkactwa, zwyczajów rodzinnych oraz poprzez przygotowanie artykułów naukowych i wystąpień na konferencjach naukowych, a także podczas realizacji projektu finansowanego ze środków zewnętrznych (o ile otrzyma dofinansowanie), dotyczącego tradycyjnych strojów ludowych. Projekt złożony

do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego na lata 2025-2026 pt. „Odkrywamy tradycje stroju ludowego Podlasia przez pryzmat nauki”, zakłada działalność naukowo-badawczą pracowników Muzeum. W ramach projektu przewidziano wykłady prowadzone przez specjalistów z wielu dziedzin (m.in. etnologii, kulturoznawstwa, socjologii), warsztaty praktyczne – tworzenia elementów stroju ludowego prowadzone przez m.in. twórców ludowych, wystawy tematyczne i czasowe, publikacja książki z artykułami specjalistów. Została nawiązana współpraca partnerska m.in. z Uniwersytetem w Białymstoku i Politechniką Gdańską. Projekt ten nie tylko chroni unikalne tradycje, ale także inspirowanie do dalszych badań i eksploracji w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych. Projekt przeszedł pozytywnie ocenę formalną. Wyniki będą znane na początku przyszłego roku.

CZŁONEK ZARZĄDU
Jacek Piorunek

